

Розділ VI. НАУКОВЕ ЖИТТЯ

удк 371.3:378:007

О.А. Бурбело
С.І. Меженська
М.М. Калашніков**МУЛЬТИМЕДІЙНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ
ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ
ІНФОРМАЦІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ**

У статті розглядаються поняття "мультимедіа", "мультимедійні технології", "мультимедіапрезентація", визначення та основні характеристики мультимедійного проєктора, правила розробки й використання мультимедіа презентації в процесі професійної підготовки майбутніх юристів.

Ключові слова: *мультимедійні технології навчання, презентація, професійна підготовка майбутніх юристів.*

В статье рассматриваются понятия "мультимедиа", "мультимедийные технологии", "мультимедиапрезентация", определение и основные характеристики мультимедийного проектора, правила разработки и использования мультимедиа презентации в процессе профессиональной подготовки будущих юристов.

Ключевые слова: *мультимедийные технологии обучения, презентация, профессиональная подготовка будущих юристов.*

The article summarizes the concept of "multimedia", "media technology", multimedia presentation, the definition and basic characteristics of a multimedia projector, and board rules for developing and using multimedia presentations in the training of future jurists.

Key words: *multimedia technology training, presentation, training future jurists.*

Постановка проблеми. Основними стратегічними напрямками роботи вищої школи визначаються шляхи вдосконалення професійної підготовки, яка поєднує в собі високий професіоналізм із соціально психологічними якостями фахівця і патріота, здатного вирішувати наукові та правові проблеми сучасності. Особливо високі вимоги висуваються до підготовки фахівців у галузі права, оскільки побудова правової держави та реальний захист громадян не можливі без чіткої та ефективної роботи юристів.

Це примушує педагогів вищих навчальних закладів постійно вести пошук нових засобів у навчанні. За останні роки різко зростає потік ін-

формації, обсяг необхідних знань, і лише за допомогою традиційних способів і методик викладання вже неможливо підготувати високопрофесійних фахівців. У таких умовах комп'ютер реально стає сьогодні незамінним помічником як викладачів, так і студентів і курсантів в опануванні інформаційними потоками, допомагає моделювати та ілюструвати процеси, явища, об'єкти та події.

Науково-педагогічний склад кафедри економічної безпеки Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О.Дідоренка постійно приділяє значну увагу вивченню передового досвіду у навчанні, веде пошук шляхів як вирішувати дилему - "укласти" зростаючий обсяг навчального матеріалу у відведену кількість годин.

Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є створення навчальних презентацій, які на сучасному етапі розвитку інформаційних технологій є одним з найефективніших методів представлення та вивчення будь-якого матеріалу. Мультимедійні презентації дозволяють підійти до процесу навчання творчо, урізноманітнити способи подачі матеріалу, поєднувати різні організаційні форми проведення занять з метою отримання високого результату при мінімальних витратах часу на навчання [1].

Метою статті є залучення широкого кола викладачів до обговорення питань використання у навчальному процесі мультимедійних презентацій, їх ролі на занятті, переваг та методик створення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Постійне вивчення наукових публікацій дозволяє констатувати, що існує багато сучасних вітчизняних наукових досліджень, розробок педагогів - новаторів, які присвячені аналізу особливостей використання інформаційно-комунікативних технологій в освіті. Питанням теоретико-методологічних проблем дистанційної освіти присвячені наукові праці Олійника В.В. [2]. Проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі розглядаються у роботах Івашньої С.В. [3]. Досвід використання мультимедійних презентацій узагальнений у роботах Рибянцевої К.А. [4].

Педагоги також активно досліджують можливості використання мережі Інтернет при підготовці та проведенні занять.

Серед традиційних форм масових заходів з'явилися нові, інтерактивні. Уже давно стало зрозуміло, що електронні посібники, ігрові ресурси більш привабливі для сучасних студентів. Комп'ютери продовжують завойовувати світ, тому, безперечно, формувати інформаційну культуру неможливо без залучення нових інформаційних технологій, можливостей Інтернет.

Виклад основного матеріалу. Обговорення викладачами різних дисциплін варіантів використання мультимедійних технологій і насамперед презентацій закономірне. Насьогодні актуальним є питання про те,

яке місце презентації повинні займати на лекційних, семінарських та практичних заняттях.

Усі погоджуються з тим, що використання інформаційних мультимедійних технологій робить процес навчання більш технологічним і більш результативним. Так, на цьому шляху є труднощі, є помилки, не уникають їх і в майбутньому. Але є головний успіх - інтерес тих, хто навчається, їх готовність до творчості, потреба в одержанні нових знань і відчуття самостійності. Комп'ютер дозволяє робити заняття не схожими один на інші. Це відчуття постійної новизни сприяє розвитку в молоді інтересу до навчання [5].

Термін "презентація" найчастіше розуміють як документ, створений за допомогою комп'ютерної програми Power Point. Синонімами терміна "презентація" в цьому розумінні є поняття "комп'ютерна презентація" та "мультимедійна презентація".

Презентація як комп'ютерний документ являє собою послідовність слайдів, що змінюють один одного - тобто електронних сторінок.

Демонстрація такого документа може відбуватися на екрані монітору комп'ютера чи на великому екрані за допомогою спеціального пристрою - мультимедійного проектора. Глядачі бачать чергування зображень, на кожному з яких можуть бути текст, малюнки, діаграми, графіки, відео-фрагменти, і все це може супроводжуватися звуковим оформленням - музикою чи голосовим коментарем диктора. Частіше демонстрація презентації супроводжує доповідь окремої людини.

На кафедрі економічної безпеки найчастіше такий варіант використовується при читанні лекцій, проведенні семінарських та практичних занять з таких дисциплін, як "Судова бухгалтерія", "Економіко-правовий аналіз та аудит", "Фінансова безпека", "Економічна безпека", "Фінансове право", "Основи бухгалтерського обліку" та інших.

Сьогодні типовими технічними засобами для проведення презентацій на кафедрі є комп'ютер із відповідним програмним забезпеченням, мультимедійний проектор та екран.

Систематичне використання при проведенні семінарських та практичних занять комп'ютерів, зокрема мультимедійних презентацій, дозволяє значно підвищити якісний рівень використання наочності на занятті; підняти рівень продуктивності семінарського або практичного заняття; реалізувати міжпредметні зв'язки; структурувати навчальний матеріал, що значно сприяє підвищенню якості знань студентів та курсантів.

Узагальнюючи накопичений досвід, можна стверджувати, що використання презентацій є доцільним на будь-якому етапі вивчення теми і на будь-якому етапі заняття: під час пояснення нового матеріалу або його закріплення.

Використання мультимедіа на заняттях через інтерактивність, що здатна структурувати та візуалізувати інформацію, підсилює мотивацію студентів, активізуючи їх пізнавальну діяльність як на рівні свідомості, так і підсвідомості [5].

Розробники мультимедійних презентацій пропонують виділяти такі етапи їх підготовки: написання сценарію; розробка дизайну; підготовка медіа фрагментів (тексти, ілюстрації, відео, аудіо фрагменти); підготовка звукового супроводу; тестування. Але в основному є загальні рекомендації, дотримання яких дозволяє створити ефективні презентації.

Презентація має бути короткою, доступною і композиційно цілісною. Досвід підказує, що тривалість не повинна бути більшою ніж 20-30 хв. Для демонстрації слід підготувати не більше 20-25 слайдів. При створенні доцільно використовувати готові шаблони при виборі стилю і кольору фону, оскільки вони створені за правилами сприймання візуальної інформації. Не потрібно перевантажувати слайди зайвими деталями. Майстерно зроблена презентація неодмінно приверне увагу студентів та пробудить інтерес до навчання. Але дуже важливо знайти баланс між матеріалом, який подається, та ефектами, які його супроводжують.

Мультимедійна інформація завжди відрізняється чіткістю, лаконічністю, доступністю. У процесі роботи з нею студенти та курсанти вчаться аналізувати, формувати та висловлювати власну думку, вдосконалюють уміння працювати на комп'ютері. Якщо застосування мультимедійних технологій добре продумане, заняття стає наочним, цікавим, життєвим, дозволяє розвивати професійні уміння та навички.

Досліджуючи відгуки багатьох педагогів на освітніх форумах та у блогах, і на основі власних спостережень, можна зазначити, що використання презентаційних матеріалів на заняттях допомагає раціоналізувати форми подачі інформації; підвищити ступінь наочності; отримати швидкий зворотний зв'язок; відповідати науковим і культурним інтересам і запитам студентів та курсантів; створити емоційне ставлення до навчальної інформації; значно активізувати пізнавальну діяльність студентів та курсантів; реалізувати принципи індивідуалізації та диференціації навчального процесу; підвищити ефективність засвоєння навчального матеріалу; зробити цікавішим процес вивчення дисципліни.

У процесі навчання студенти та курсанти повинні виконувати індивідуальні, самостійні завдання з кожної дисципліни. Прикладом такого завдання може бути підготовка мультимедійної презентації та її захист.

Уміле використання програми PowerPoint для створення мультимедійних презентацій дає величезні можливості для розвитку творчих здібностей студентів та курсантів, формуючи важливі у сучасних умовах життя навички: аналізу певного масиву інформації та критичне її осмис-

лення; виділення головного в інформаційному повідомленні; систематизація та узагальнення матеріалу; раціональне представлення поданої інформації.

Вважаємо, що робота над презентацією, її публічне представлення, захист, позитивно впливає на розвиток у студентів та курсантів навичок спілкування з допомогою інформаційно-комп'ютерних технологій, дає додаткову мотивацію до вивчення тієї чи іншої дисципліни або конкретної теми, спричинює підвищенню рівня сприйняття інформації, формуванню у студентів власної точки зору, уміння її аргументувати і відстоювати, а також підвищує їх успішність.

Висновки. Отже, доходимо висновку, що на сьогодні сучасною педагогічною теорією і практикою напрацьовано значний матеріал щодо використання мультимедійних технологій навчання у освітньому процесі вищого навчального закладу. Їх розробку і впровадження слід розглядати як один із основних напрямів удосконалення професійної підготовки майбутніх юристів.

Загалом форми і місце використання презентації залежать, звичайно, від виду заняття (лекція, семінарське або практичне заняття), цілей заняття, які ставить перед собою і студентами викладач. Вони можуть використовуватися на різних етапах (з відповідною метою і наповненням):

1. При вивченні нового матеріалу.
2. При закріпленні навчального матеріалу.
3. При перевірці й проведенні самостійних та контрольних робіт.

Поряд з усним - забезпечує і візуальний контроль результатів.

4. Для поглиблення знань.
5. Для виготовлення дидактичного матеріалу.

Щодо студентських презентацій, то незамінними вони є у позааудиторній діяльності – для різного роду проєктів, при виконанні самостійних індивідуальних завдань. Слід більш активно використовувати комп'ютерну техніку та новітні технології у навчальному процесі, що сприяє покращанню якості знань курсантів та студентів, підвищенню інтересу до навчання.

Використана література:

1. Попович М.І. Підвищення рівня компетентності та успішності учнів шляхом застосування комп'ютерних технологій. [Електронний ресурс] http://www.teacherjournal.com.ua/attachments/1306_presentazii%201.doc.

2. Олійник В. В. Теоретичні та методичні засади розвитку системи підвищення кваліфікації працівників профтехосвіти на основі дистанційних технологій: навчальний посібник. – К., 2010. – 268 с.

3. Івашнова С.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. [Електронний ресурс] <http://www.slideshare.net/Ivashneva/ss-8634099>

4. Рибянцева К.А. Використання мультимедійних презентацій на уроках англійської мови. [Електронний ресурс] <http://kласnaocinka.com.ua/ru/article/vikoristannya-multimediinikh-prezentatsii-na-uroka.html>

5. <http://osvita.ua/school/manage/teaching/31692/>

6. Рагулин П.Г. Информационные технологии. Электронный учебник. Владивосток: ТИДОТ Дальневост. ун-та, 2004. – 208 с.

7. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук. метод. посіб. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

УДК 343.24

В.І. Тютюгін
О.В. Євдокімова

НОВІТНЄ ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ¹

Останні зміни в соціально-політичних та інших умовах життя суспільства і держави на сучасному етапі розвитку України викликають нагальну об'єктивну потребу у реформуванні системи заходів кримінально-правового впливу щодо їх подальшої демократизації, гуманізації, у тому числі й у сфері (відбування) виконання покарань, посилення захисту прав і свобод людини, розширення застосування відновних процедур і примирення відповідно до досягнень і традицій національного законодавства, вимог міжнародних правових актів і зобов'язань нашої держави перед європейським та світовим співтовариством. Саме тому сучасна кримінально-правова політика України, з одного боку, спрямована на всебічну реалізацію принципу невідворотності відповідальності, а з іншого, – характеризується гуманізмом та економією заходів репресії. Проявом останніх є нормативне закріплення в кримінальному законодавстві та реалізація в практичній діяльності інституту звільнення від покарання та від його відбування. У зв'язку з цим цей інститут становить важливий аспект кримінальної політики держави, оскільки диференціація відповідальності та індивідуалізація покарання передбачають не тільки пеналізацію певних діянь з урахуванням збільшення їх суспільної небезпеки, а й пом'якшення або повне звільнення від покарання, або від його відбування залежно від досягнення встановлених в кримінальному законодавстві цілей покарання.

¹ Письменський Є.О. Теоретико-прикладні проблеми звільнення від покарання та його відбування за кримінальним правом України: монографія / Є.О. Письменський; наук. ред. д-р юрид. наук, проф. О.О. Дудоров; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛУВДС ім. Е.О. Дідоренка, 2014. – 728 с.